

Előfizetési árak:

Egy évre . . . 6 frt — kr.
Fél évre . . . 3 frt — kr.
Negyed évre . . 1 frt 50 kr.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Kurczaparti-utca 31. szám,
hova a lap szellemi részét
illető közlemények előfize-
tési pénzek és hirdetések is
küldendők.

SZENTESI LAP

POLITIKAI ÉS VEGYES TARTALMÚ KÖZLÖNY.

Hirdetéseket

és nyílt-téri közleményeket
a kiadóhivatal mérsékelt ár-
jegyzék szerint számít.

Egyes példányok

kaphatók lapunk nyomdájá-
ban valmint Stark Nándor
és Szigethy Z. könyv- és
papirkereskedésében.
Kéziratok nem adatnak vissza.

Megjelen hetenként háromszor:
vasárnap, szerdán és pénteken reggel.
Egyes szám ára 5 kr.

Felelős-szerkesztő és kiadótulajdonos:
SIMA FERENCZ

Lapunk megrendelhető:
a kiadóhivatalban és lapkihordóink útján,
kik az előfizetési pénzeket is felvehetik.

Minden áron.

A legközelebbi megyei közgyűlésen különös gyönyörűséggel néztem a Pallavicini uradalom nevében szereplő megyei képviselők ama féktelen erőlködését, hogy engem valami komolyabb conexioba hozzanak az alföldi agrár szocializmus mozgalmaival. Hát hiszen szerintük eddig a demogia vezére voltam s innen egy lépes a szocialisták tribünje: miért ne lennék ma szocialista, s ha jön az anarkhia, ezen jó urak ítélete szerint ennek is én leszek a vezére, ha a néptől teljesen elzárkózva élek is; mert hiszen nekem már nem szükség sem írni, sem beszélni: nevem és közéleti szerepem annyira össze van forrva a nép-elégületlenséggel, hogy elég a népnek rám gondolni és bennem érzi, s tölem elválaszthatatlannak találja vágya szószólóját és reményei megvalósulását.

Lám, lám, milyen finom finesz lakik ezekben az urakban. Az agrár szocializmus a fennálló társadalmi rendre, a jövőből a veszély rémével tekint felénk s a mai uralkodó társadalmi rend mint falánkusz áll s néz ereje teljes tudatában farkas szemet a szocialistikus törekvésekkel szemben: hát mi volna alkalmasabb eszköz, mint Sima Ferenczet úgy állítani oda a közönség elé, mint a rend, a közbiztonság és a vagyon szentség ellenségét, kinek társadalmi és politikai ereje veszélylyel fenyegeti még az utolsó egy fertályos gazdát is s így kell, hogy az a vagyoniilag független nép, mely a csongrád megyei harcokban Sima Ferencz háta mögött áll, saját érdekében tagadjon meg vele minden solidaritást, sőt akkor jár el okosan, ha Pallavicini tisztjeinek és a megyei párt corifeusainak vezérlete alatt egyenesen Sima Ferencz ellen fordul, s ezt a fatális akadályt segít eltenni a megyepárt útjából, hogy közös erővel feláldoztassék a szocializmus átkos oltárán.

Lám, lám. A sok minden fajta, — csak nem becsületes — hajszával nem birtuk Simát lejárni, hát fessük a háttára a szocializmus rémképét.

Ez aztán majd csak használ; mert a szocializmusnak ellensége mindenki, akinek van valamije.

Hát tisztelt uraim, hogy nagyobb legyen a sikerük ebben az újabban felfedezett Sima ellenes szerepben: bevallom, hogy én csak ugyan tagja vagyok a munkás osztálynak és nem vagyok barátja a ma fennálló sok mindenféle ugynevezett rendnek. S ha ez szocializmust jelent, akkor én szocialista vagyok; mert munkámmal keresem kenyerem s azzal kerestem 17 éves korom óta, s ha a munkások között azt illeti meg a vezérség, ki a legtöbbet dolgozik és legszélesebb körben foglalkozik szinte éjjelét nappalát

egybe téve a köznép és munkás társai érdekével, akkor szerénytelenség nélkül tarthatok igényt egy kis helyre a munkás nép vezér táborában. — Azt hiszem, hogy amit itt írok az nem titok s ez értelemben büszkén ismerem be, hogy a munkás osztályhoz, tehát — ha úgy tetszik: a szocialisták táborához tartozom. De abból a fajból, mely nem ismer munka-időt, hanem, hogy tisztességesen megélhessen dolgozik sokszor éjjel és nappal. — Ilyen szocialista vezér vagyok én uraim, s mint ilyen természetes, hogy nem minden ugynevezett fennálló rendnek vagyok barátja, s amivel megbarátkozni nem tudok, bármennyire belevesedett is ez a fennálló rend, a napi élet organismusába én azt megdönteni igyekszem.

P. u. nálunk fennálló rend volt s még részben ma is az, hogy bizonyos uralkodó körök a hivatalos visszaélés tejjel-mézszel folyó kormányzat hullámaiban nyakig usztak. — Én ezt a fennálló rendet és rendszert megbuktatni igyekezem s ezt az igyekezetemet megvalósítani jó részben már sikerült is és bizom benne, — hogy ez a sokáig istápoltt és nevével virágolt képezett ugynevezett fennálló rend az én és elvbarátom küzdelme folytán végképpen meg is bukik. Ha az szocializmus, akkor én szocialista vagyok. S aztán mi türes-tagadás, azt is be kell ismernem, hogy én voltam és vagyok. de mig az e tekintetben fennálló rend meg nem bukott, leszek is annak az elvnek hirdetője, hogy a nagy birtok nem arra való, hogy ki vonja magát a közterhek alól, hanem a közteher viselés egyenlő mértékkel nehezdedjék az ur és paraszt vállára. S az azután előttem nem számít, hogy melyik gróf hány tiszttel és bérlővel tud berukkolni a vármegyére, hogy a közteher viselés elvét obligált szavazatokkal lehetetlenítse, hanem számít az, hogy az a nagy ur elég nobilis-e azt mondani, hogy gazdag vagyok, hát ha többet nem is, de annyit fizetek a közterhekre amennyit az a szegény paraszt fizetni kénytelen.

Csongrád megyében ez ma nincs így, pedig ennek így kell lenni. S mig így nem lesz, addig nem szűnök meg küzdeni. — Ha ez szocializmus, akkor én szocialista vagyok.

De uraim akkor ez értelemben szocialista Casimir Perier Franciaország miniszter elnöke is, ki nem is oly régen, csak a múlt hó 30-án, Lyonban egy tiszteletére adott banquetten a többek között a francia nemzet fennálló társadalmi rendjét fenyegető szocializmusról s az ennek megszüntetése érdekében kívánatos reformokról beszélvén, a többek között a következőket mondotta:

„Erkölcseinket törvényeinkkel együtt reformálni kell, az

előítéleteknek el kell tűnniök. Az élet kiváltságosainak, azoknak, kik felesleget élveznek, végre magasabb értelemben kell felfogniok szociális kötelességeiket és rá kell magukat szánniok, hogy a közterheknek valamivel nagyobb részét vegyék magukra, hogy könnyebbitsenek azokon, kik a kenyeret családjuk számára munkabérükből szerzik meg.”

Igen, a mi gazdag nagy urainknak is — mint a francia miniszter elnök mondja, magasabb értelemben kell felfogniok szociális kötelességeiket és végre el kell magukat szánniok arra, hogy mondva csinált községekkel ne ki bujjanak a közterhek alól, hanem vessék oda erős vállalkat a közterhek sulyja alatt roskadozó községi nép vállához és könnyebbitsenek azokon, kik kenyerüket családjuk számára munkabérükből szerzik meg.

Majd ha Pallavicini őrgroft és tisztjeit a francia miniszter elnök által megjelölt ezen magas értelemben nemes és humanisztikus uton látjuk, akkor én leteszem a tollat velük szemben; de addig ha minden áron szociális vezérré feketítenek is, maradok elvemenél s küzdök az általam kitűzött célért rendületlenül. S azt hiszem, hogy addig is mig célom érném. e téren Casimir Perier társaságában jó helyen vagyok.

Sima Ferencz.

A helyzet odafenn.

A kormányválság kikerülhetlennek látszik sőt a felülről érkező hírek már csak napokat engednek a mai kormány életének.

Apponyi Albert tegnap az országgyűlésen azt mondta, hogy: csak játéknak tartja az állami anyakönyvek behozatalára vonatkozó törvényjavaslat tárgyalását; melybe a kormány csak akkor mehetett volna bele, ha a polgári házasság sorsa iránt biztos s mivel az a biztos, hogy az a törvényjavaslat elesik és vele bukik a kormány is, a gróf időelőtti sőt felesleges tanácskozásnak tartja az állami anyakönyvezés kérdése feletti vitát. Ily kijelentés akkora politikai személyiség részéről mint Apponyi csak akkor érthető, ha már tisztában van a kormány bukásával. Ezt a bukást azonban már konstatálja a „Neue Freie Presse” is, ez a magyar politikai helyzetről mindig legjobban értesült bécsi lap, mely még pár nappal ezelőtt szilárdnak mondta Wekerle helyzetét s ma már úgy ír, hogy a helyzet nagyon nehéz vagyis Bécsben meghúzták a magyar kabinet sorsa felett a halálharangot.

S ha Wekerle megy, az esetre már a mérvadó körökben tisztában vannak azzal, hogy ki, illetve kik jönnek Wekerle után. A kombináció az amit tegnapi lapunkban írtunk. Khuen Hédervári horvát bán lesz a miniszterelnök, Apponyi

belügyminiszter, Szapáry a király személye körüli miniszter.

Hogy az egyházpolitikai kérdésre nézve minő programmal, az még nincs eldöntve; de előre látható, hogy ebben az ügyben Ugron programját veszi át az új kormány vagyis a házasság-kötés formájára nézve a fakultatív formát. S ha igazi szabadelvűségről akarunk beszélni a házasság kötésnél, akkor ez a forma a legszabadelvűbb; mert a házasságra kelők számára teljes szabadságot biztosít, amennyiben ezen forma szerint aki polgári uton akar egybekelni azt teheti; de aki egyházi uton akarja a házasság kötését végezni teheti e szerint. Már most ha igaz az, hogy a nemzet óhajtja a polgári házasságot, akkor élhet vele mindenki korlát nélkül. Ez a fakultatív polgári házasság, míg a kötelező forma mellett akár akar valaki polgári uton kötni akár nem, házasság csak úgy érvényes, ha a politikai hatóság előtt kötötte. Ez kényszer. Ami pedig kényszer az nem szabadelvű s nem szabad intézmény.

Igaz, hogy a kath. klerus nem fogadja el a fakultatív formát se, de a főrendiház többsége elfogadja és így az alakulandó új kormány az egyházpolitikai kérdésben is biztos basissal fog birni az ország kormányzására.

Országgyűlés.

Budapest, máj. 23.

Az állami anyakönyvvezetés van az országgyűlésen tárgyalás alatt. Az állami anyakönyvvezetést elvileg mindenki elfogadja; de mivel a törvényjavaslat szerint az állami anyakönyvvezetőket, kik a kötelező polgári házasság kötését is végeznék; a kormány nevezné ki, annál fogva ezt a törvényjavaslatot ez alapon a függetlenségi párt azért nem hajlandó elfogadni; mert ez a párt ellene van a ki nevezésnek és sarkalatos elve, hogy minden hivatalnok választassék. A nemzetipárt pedig ellenzi a törvényt azért; mert szerinte erre csak akkor van feltétlen szükség, ha polgári házasság kérdése eldőlt, miért is ők csak akkor hajlandók ezt elfogadni, ha már a polgári házasság kérdésével tisztában van a kormány. De ennek a kormánynak akkor se szavaznak meg.

A törvényjavaslat felett az első napon lefolytatott rövid kivonatban a következőkben a juk:

Jellinek Arthur előadó.

Az egyházpolitika szükségszerű folyamán mondja az anyakönyvek államosságát, amelyet elodázhatatlanná tettek az állam és egyházak között felmerült surlódások, a mikor egyes felekezetek anyakönyvvezetői megtagadták az engedelmességet a kormány rendelete iránt. Ez a javaslat egyúttal folyamán a házasságjogi javaslatnak is, mert életbetéptetésének és végrehajthatóságának egyik alap feltétele. Szerinte a javaslatot két szempontból kell megítélni, az egyik a közegek meghatározása, a kerületek megállapítása, a felügyelet, hatóságok megjelölése a másik az anyakönyvek belső berendezése, vagyis miként foganatosítandók a bejegyzések. Kétségtelenül törekedni kell azon, hogy minél több anyakönyvi kerület legyen, tekintettel arra, hogy a bejegyzési határidőnek rövidnek kell lennie és a bejelentés személyesen eszközölnöd, viszont a tulságosan elaprózott kerületek megállapítása teljesen céltalan volna nemcsak a megbízhatóság, de a kellő felügyelet szempontjából is. Külön anyakönyvi kerületek lesznek ugyan, de a közigazgatási beosztástól nem teljesen függetlenül, bár alapul a jelenlegi közigazgatási beosztás szolgál. De semmieset sem szabad függővé tenni a községek újabb törvényhozási rendezésétől. Majd ismerteti a javaslat főbb intézkedéseit, melyek mind hozzá fognak járulni ahhoz, hogy az új intézmény népszerű legyen, mely azzal az előnnyel is jár, hogy a községekre csak nagyon csekély terhet ró. Elismeri, hogy ennek az intézménynek életbetéptetése is nehézségekre fog ütközni, de a nemzetnek van annyi akaratereje, hogy ezeket legyőzze. Elfogadásra ajánlja a javaslatot. (Élénk helyeslés a jobboldalon.)

Kovács Albert.

Nem vonja kétségbe, hogy az államnak joga van arra, hogy a saját közegei által külön anyakönyveket vezessen, de a javaslatot még sem fogadhatja el, mert az állami anyakönyvek létesítését meg kell előznie a közigazgatás államosságának. Az adminisztráció mai szervezete, a mint azt az előadó is kiemelte, képtelen az új intézmény ellátására, de hát akkor mire fogják alapítani az állami anyakönyvvezetést. A miniszter ugyan még nem nyilatkozott aziránt, hogy kik fogják vezetni az anyakönyveket, de homályos szavaiból azt lehet érteni, hogy a körjegyzőkre gondol. De ezek sok tekintetben nem alkalmasak az

anyakönyvek vezetésére. Hiszen a belügyminiszter szerint 500 ra rug a meg nem bízható körjegyzők száma és egy nagybíró kuriai bíróságnak az adatot, hogy évenként 3-400 körjegyző ellen folyik a per csak a kurián. Pedig amikor egy ezredéves megszokott intézmény megszüntetéséről van szó, a legkevesebb, amit várni lehet egy államtól az, hogy azok a közegek, amelyek a régi helyébe jönnek, éppen oly megbízhatók és tisztességesek legyenek, mint amint azok voltak, akiknek kezéből most ezt az ügyet kiveszi. Polemizálva az előadóval, feltétlenül szükségesnek tartja, minél több anyakönyvi kerületek felállítását. A reformátusok a legnagyobb erőfeszítéssel minden kis faluban anyaszentegyházat alapítanak, főképp azért, hogy az anyakönyvi hivatal közel találják. A mi népünk nem szeret utazni s ez az antipatiája kényszeríteni fogja a kormányt arra, hogy sokkal kisebb anyakönyvi kerületet állítson fel, mint eredetileg kontemplált és akkor a 480.000 forint sem lesz elég a költségekre.

Rámutat aztán arra, hogy különösen a protestáns lelkészek fognak szenvedni az állami anyakönyvek életbetéptetésével és utóvégre róluk is gondoskodni kell majd, ami megint nagy költséget okozna. De nem is a költségek miatt nem szavazza meg a javaslatot, hanem, mint kijelentette, azért, mert a közigazgatás mai állapotában az új intézmény nem fog beválni. (Helyeslés balfelől.)

Szacsavay Sándor.

A javaslatot még általánosságban sem fogadja el. Célzerűségi, államjogi szempontokból és a közigazgatás reformjából merítette érveit. Célzerűségi szempontból nem helyes, hogy a házasságjogi törvényjavaslatot úgy állították be a javaslatba, mintha már kész törvény volna. Ami a közigazgatás reformját illeti, tudvalevő, hogy a függetlenségi párt az önkormányzat híve s miután a javaslat a kinevezés elvét a községi életbe mintegy be akarja csempészni, már ezért sem fogadhatja el. Nem akar a kormány kezébe oly hatalmas fegyvert adni, hogy anyakönyvvezetők címén egész sereg új kortest nevezhessen ki. De nem fogadhatja el a javaslatot azért sem, mert Horvátország annak értelmében külön államterületet alkot. Szükségesnek tartotta volna, hogy a horvát képviselők közbenjöttével, egy szakaszban megemlítsék az, hogy az államügyesség nyilvánteretése Horvátországban nem ugyan állami, de érvényesen autonóm anyakönyvek által történik, nálunk pedig állami alapon. Végül kifogást emel a javaslat ellen pénzügyi szempontból és újra kijelenti, hogy a javaslatot még általánosságban sem fogadja el. (Élénk helyeslés a bal- és szélsőbaloldalon.)

Gróf Szapáry Gyula.

Előrebocsátja, hogy még akkor is tárgyalni és életbe kellene léptetni az állami anyakönyvekről szóló törvényjavaslatot, ha a házasságjogi törvényjavaslat nem is megy keresztül abban a formában, a hogy a főrendiházhoz átmént. Az elkeresztelési rendeletről eredt visszasságok megszüntetése végett nagy szükség van az állami anyakönyvekre, de különösen az állam érdekei szempontjából, hogy az anyakönyvvezetés nagyfotosságú funkcióját minden felekezetre és nemzetiségre nézve egyformán az állam közegei, az állam hivatalos nyelvén teljesítsék. De mindamellett nem fogadhatja el a javaslatot, mert a közigazgatás mai szervezeteiben nincsenek az anyakönyvek vezetésére alkalmas közegek és gyakorlatilag majd csak akkor lehet keresztülvinni, ha a községi törvény keretében gondoskodva lesz a közegekről. A most kontemplált állapot tehát csak provizóriumot jelent. erre pedig kidobott pénznek tartja még azt a 800.000 forintot is, amennyire a belügyminiszter a költségeket becsüli. Tart attól is, hogy az az új intézmény nagy terhet fog róni a községekre s mindezeknél fogva a törvényjavaslatot még általánosságban sem szavazza meg. (Élénk helyeslés a közepén.)

Hieronymi Károly belügyminiszter.

Először is konstataja, hogy a körjegyzői kar megbízhatósága ellen emelkedett hangok konkrét bizonyítékokra nem támaszkodhattak s meglehetősen általánosságban maradtak. Igaz, hogy a bácskai körjegyzők ellen több fegyelmi vizsgálat van folyamatban, de ezért az egész körjegyzői kart gyanúsítani és megbízhatatlannak bélyegezni nem lehet és nem szabad. Az anyakönyvvezetés terén ma a legnagyobb zűrzavar uralkodik. Mert eltekintve attól, hogy a különböző egyházaknál különböző eljárás divik, ugyanabban az egyházban sincs egyöntetűen szabályozva az anyakönyvvezetés. Az angol példa bizonyítja, hogy ott, ahol párhuzamosan az egyház és az állam is vezet anyakönyveket, az állam anyakönyvvezetése minden tekintetben korrektebb és kifogástalanabb, mint az egyházé. Arról tehát szó sem lehet, hogy megbízható anyakönyvvezetés helyett kevésbé megbízható akarna a kormány kezdeményezni. Ellenkezőleg, az állami anyakönyv pontosabb, megbízhatóbb és egységesebb lesz a mainál. A helyzet még a kerületi beosztás szempontjából sem lesz kedvezőtlenebb s a kerületek szaporítása sem lesz szükséges. Az állami anyakönyvvezetés életbetéptetése után egyes felekezetekre nézve még javulni fog a helyzet, legalább azokra a felekezetekre nézve, melyeknek kevesebb a papjuk és a templo-

muk. Az az álláspont, hogy a közigazgatás államosságát előtérbe hozni a reformot nem szabad életbetéptetni, teljességgel erőszakos. Mert a világon sehol sem szervezik előbb a közegeket, semmint az állami szükséglet valamely új intézkedés megteremtését követelte. Előbb kell megalkotni az intézményt s csak akkor lehet a szükséges közegek szervezéséről szó. Pénzügyi tekintetben a belügyminiszter most is azt ismételte, hogy nyolcszáz ezer forintnyi költséggel a reform meg lesz valósítható. Ha másról győződött volna meg, akkor a bizottságban nyíltan megmondotta volna, hogy a reform többbe fog kerülni. Minthogy a községek nyilatkozata előtt pontos költségvetést nem állíthatók össze, egyelőre csak ennyit válaszol a pénzügyi aggóalmakra. A miniszter végül a kifejtett okok alapján elfogadásra ajánlja a törvényjavaslatot. (Élénk helyeslés a jobboldalon.)

Polónyi Géza.

A javaslatot elvileg helyesli, de el nem fogadja mert pártja kardinális elveit sérti. Másrészt furcsa, hogy a horvát területen fennmaradjanak a papi anyakönyvek. Azonkívül az olyan helyeken, amelynek egy része horvát, a másik magyar területen van, a papok furcsa helyzetbe jutnak az ilyen helyeken, nincs garancia az anyakönyv pontos vezetésére nézve. A horvát kérdéssel kapcsolatban felemlítette, hogy egyes autonóm horvát törvények intézkedései sértik az egységes magyar állampolgárságot és erre nézve ő is fölvilágosítást kér a minisztertől.

Hieronymi Károly belügyminiszter megjegyzi, hogy az a magyar beosztást absolute nem alterálja, ha egy magyar és horvát terület egyházi szempontból egyesítve volt. A közös állampolgárság kérdését nézete szerint most tárgyalni nem időszzerű. (Helyeslés jobbfelől.)

Issekutz Győző.

Szeméretelti a kormánynak, hogy meddő vitkozásra és időfecsérelésre kényszeríti a Házat, mert még a házasságjogi javaslat sorsa is bizonytalan. Híve az állami anyakönyvvezetésnek, de mint-hogy a kötelező polgári házasságot nem helyesli, annak is ellene van, hogy a házasságot is állami anyakönyvbe jegyeztessék be. Közben Szilágyi tegnapi beszédére reflektálva védi a nemzeti pártnak ama tagjait, akik a házassági javaslat mellett szavaztak és hangsúlyozza, hogy a nemzeti párt minden tagja teljes meggyőződéssel követi Apponyit. És legkevésbé fedezhet fel ellentétet Apponyi és pártja közt az igazságügyminiszter, akit annak idején, mikor kilépett, csak egy ember követett. A szőnyegen lévő javaslatról szólva, Kovács Albert álláspontjára helyezkedik és tagadja, hogy az állami anyakönyvvezetés szándékolt tervezete előnyösebb lenne a közönségre, mint a mai. Nem nyugtatják meg a belügyminiszternek egyéb nyilatkozatai sem, mert a közigazgatási tiszti kar ma nem tudna informálni meg a legjobb akaratát mellett sem a hatóságuk alatt álló közegek megbízhatóságáról, képességéről. Az anyakönyvvezető felügyelői állások kitalálása miatt sem fogadja el a javaslatot, mert azok a felügyelők csak újabb kortesei lesznek a kormánynak. Végül hibáztatja a javaslatot a pénzügyi okokból, abbéli félelmét fejezve ki, hogy kétszer-háromszor akkora lesz az új intézmény kérdése, mint a hogy a belügyminiszter gondolja. Ennél a javaslatnál sokkal sürgősebb a közigazgatás javítása, a népnevelés emelése. A törvényjavaslatot a mostani kormánynak általánosságban sem szavazza meg. (Élénk helyeslés balfelől.)

Helyi és vegyes hírek.

BIRÓ FERENCZ meghalt.

Általános részvételt fog kelteni városunkban az a gyász; mert ha az elhunyt nem volt is városunk társadalmának és közéletének valami kiemelkedő alakja; de mint egyszerű polgár a legelső között volt, kinek nevét tisztelet és becsülés vette körül fent és lent egyaránt. Munkásságával és minta családai életével boldogságot szerzett közvetlen környezetének s mint városi képviselő, presbiter és több bizottságnak tagja egyenes jellemével a közölgök iránti önzetlen érdeklődésével biztosította a maga számára az általános tiszteletet. E derék, becsületes ember már két hónap óta feküdt a felgyógyulás reménye nélkül a kórhágon. Husvét első napján jobb oldalát szélhűdés érte és azóta aggódva környezete körülötte, féltve életét, mely egy erős roham alatt minden perczen összetörendő volt. Most már kiszorított, mondhatni még a férfi kor javában; mert csak 63 éves volt. Temetése ma délután 3 órakor lesz. Nyugodjanak hamvai békén, emlékét úgy is áldás kíséri sirjába.

— **Kossuth Ferencz itthon.** Most már bizonyos, hogy Kossuth Ferencz hazajön és budapesti lakos lesz. Egy ismert nevű

gépgyár részvénytársaságnak lesz elnöke és technikai tanácsosa évi 50,000 forint fizetésével. Kossuth Ferencz előre láthatólag rövid idő alatt tagja lesz a magyar parlamentnek is, melynek megteremtője az ő dicső apja volt.

— **Esküdtársi tárgyalás.** Dr. Tasnádi Antal volt polgármesternek Sima Ferencz ellen indított több rendbéli sajtóperéből egynek holnap lesz a tárgyalása a budapesti esküdtársak előtt. A Szentesi Lapban kemény cikkek jelentek meg dr. Tasnádi ellen ama nevezetes szuronyos közgyűlés alkalmából, melynek egyik kinos epizódja Balogh János országos képviselő véres kimenetelű párba-j esetével végződött. A „Szentesi Lap” a többek között dr. Tasnádiról ez alkalomból azt írta, hogy oly ember ki polgármester létére a közgyűlés termében fejére vágja a kalapot és azt mondja, hogy: ezt azért teszi; mert nem közgyűlésben van, hanem a csordán, nem lehet ép elméjű, nem egy város élére, hanem a tébolydába való. — Ezért Tasnádi pert indított s ennek lesz holnap esküdtársi tárgyalása. Sima Ferencz maga fogja magát védelmezni.

— **Király sértés.** A csongrádmezei ellenzéki embernek már a kutya adó ellen se lehet hangosan kifakadni; mert ha ezt teszi, hát ha nem nagyobb, de legalább is felségsértési perbe kergetik. Így járt Szegváron Ágoston István, most király-sértés vétsége miatt van a budapesti törvényszék elé idézve. Tóth József szegvári írnok írta össze Szegváron a kutya adót és mikor Ágoston Istvánnal megjelent, hát azt kérdezte, hogy agyon löv-e a kutya adót vagy kutya adót fizet tőle? Ágoston azt mondta, hogy igenis megfizeti a kutya adót; mert ő nem áll ki a császár helyett se a sarokra ugatni. Azt mondja Ágoston, hogy ő ennyit mondott; de a derék össze író és Vigh András esküdő uram azt állítja, hogy a válasz még durvább volt; mert Ágoston azt mondta, hogy: ugasson a király Bécsben. Azt mondja erre a törvényszék, hogy ezek a kifejezések a király felséges személye iránti tisztelettel össze nem férnek s így a király-sértés jelenségei mutatkoznak; miért is Ágoston Istvánnak f. évi jun. 13-án a törvényszék elé kell állni. Hát hiszen ha vétett álljon a bíróság elé Ágoston István; de azt mi igazán szomorú jelenségnek tartjuk, hogy a községi hivatalnokok oly készséggel igyekeznek polgártársainknak ajkáról indulatból vagy illetlenségéből elszaladt kifejezéseit feljelenteni s ezzel egyes, különben békés természetű polgárt zaklatásnak s pláne felségsértés bűnének kiszolgáltatni. S mily sajátságos, hogy az e fajta szerepre a megyei ellenzéki senki nem vállalkozik, nem tartja ezt magához és pártjához érdemesnek, még ha ok volna is rá, s hogy Ágoston István feleselése semmi egyebet nem jelent, mint azt a jó magyar szokást, mely tiltakozik az ebadó ellen annélkül, hogy csak távolról is gondolna uralkodója megsértésére, azt itt mindenki tudja; de hát milyen szép az, ha Tóth uram bünperbe kergetheti azt a kutya ellenzéki embert, ki még a kutya adót se akarja szívesen fizetni. Csunya dolog ez mely ez előtt nem volt itt divatban.

— **Uj főszolgabíró.** Kelemen Béla tiszán-inneni főszolgabíró lemondása folytán üresedésbe jött állásra a főispán Mátéffy Kálmán l-ső aljegyzőt helyettesítette. Af őszolgabírói állás betöltése októberben lesz.

— **Színház.** Amil már várt a színház látogató közönség — mely e részben nagyon finyás — megérkezett az új primadonna, ki szerdán lépett fel először az Ingenelőkben Kiss Sári szerepében. Minden elfogultság nélkül, már az első kritika alkalmával — habár ez talán korainak tetszik — elismerőleg kell nyilatkoznunk Váradiné Munkácsi Teréz asszony játékáról. A mit régen nem láttunk: otthoniasságot, eleven ügyes mozdulatokat, kellemes megjelenést, azt ezuttal tapasztalhattuk. Hangja elég erős, emellett fülbemászó kedves és a mi fő: tud vele bánni. A bár nem nagy, de lelkes közönség, minden dalát megtapsolta megújraztatta a mi elég bizonyítéka azon rokonszenvnek, melylyet őt fogadták. A darab ezuttal is a legjobb előadásban folyt le. Bokodi, Hrubos, s általában valamennyien tetszetek. Ki kell emelnünk Bokodynét ki ezuttal mutatta be, mit tud, mert szerepét természetességgel játszotta, s mint egy beleélve magát, úgy a hangot, mint a mozdulatokat találta ahhoz az érzelem kitérhez, me-

lyet festenie, bemutatnia kellett. Kissné a Fűrge Döméné szerepét játszotta meg sikeresen. Sipos Gizi-két a színlapon láttuk ezuttal de a színpadon — nem. — Tegnap este „A nagy apó” került színre kis számú közönség előtt. Beke Lilla ez este igen kedvesen játszott. A mit eddig nem tett — tegnap érzéssel énekelt, pedig ismét nem nagy közönség biztatta jobb játéka. Szép kiról még alig emlékeztünk meg, s ki mint tegnap este láttuk, igen jó és ügyes tagja a társulatnak, Pétert alakította a legnagyobb sikerrel.

— **Nyilvános köszönet.** A szentesi evang. nőegylet f. hó 14-én megtartott majálisának bevétele volt 240 frt 50 kr. kiadása 159 frt 19 kr. a tiszta anyagi eredmény 81 frt 31 kr. ez összegben foglaltatik a t. közönség nagylelkű felülfizetése is. Felülfizetni kegyesek voltak ugyanis a következő urak és hölgyek: Hankiss Károlyné 8 frt. Mátéffy Sándor (Budapest.) Rácz Ferencz és neje 5—5 frt. Jurenák Béla. Mojtsik Lajos 4—4 frt. Dr. Mátéffy Pál. Dr. Mátéffy Ferencz. Dr. Sulcz Sándor 3—3 frt. Bölöndi Endre (Mágoes.) Dobray Sándorné. Hantho Stefánia (Kecskemét.) N. N. Nyiri Vilma (Kecskemét.) Dr. Sulcz Lajos. Sárdi Mihályné. Vágó Lászlóné (Kecskemét.) Zsoldos Elek. Zsoldos Ferencz 2—2 frt. Achün Adám (Szarvas.) Balázsovics Dezső. Bánfalvi Lajos. Benke Sándor. Berényi László. Budai Imre. Bugyi Antal. Csucs Lajos. Dr. Csucs János. Davidovics Mihály. Demeter István. Dózsa Károly. Döbrénteley Bálint. Farkas Mihály. Gömöri Miksa. György Antal. Kolpaszky Lajos. Linczenbold Lajos. Macskassy Sámuelné. Dr. Mikecz Ödön. Nyiri Gyula. Neumann Jónás. ifj. Pap László. Petrozics Sománé. Saling Géza. Sulcz Károlyné. Stammer Béla. Szabó György. Széll Gyula. Szlávik Imre. Tasnády Imre. Tóth László 1—1 frt. Stark Nándor 60 kr. Abaffy Lászlóné. Lehoczky Lajos (Bia) 50—50 kr. A mikor ezeket köz tudomásra hozni szerencsénk van, nem tehetjük hogy a tek. városi előjárásnak a terem és liget kegyes átengedéseért a rendezőségnek szíves buzgalmaért, a nagy közönségnek hálára kötelező partikuláért mindazon egyeseknek és testületnek kik bármi alakban a kivívott sikerhez hozzájárulni szívesek voltak, egyletünk nevében őszinte köszönetünket és hálánkat nyilvánítunk. Szentesen, 1894. máj. 21-én. Hankiss Károlyné, egyleti elnök. Petrovics Soma, egyleti jegyző.

— **Jutalom-játék.** Mint már egy ízben megemlékeztünk Bokody Antal szombaton tartja meg 35 éves színészi jubileumát, mely alkalommal a „Párisi rongyszédő” kerül színre. Ugy helyben mint vidéken megindult a mozgalom, hogy Bokody Szentes szülőtte érdeméhez képest ülj meg ez estét s a ház telt legyen.

— **Hódmező-Vásárhely új diszpolgára.** Wekerle Sándor miniszterelnököt Hódmező-Vásárhely városi közgyűlése egyhangulag diszpolgárává választotta.

— **107 unoka.** Csabáról jelentik, hogy ott nagy részvét mellett temettek el egy tekintélyes urnót, Téván Johannát. Ravatalánál 107 unoka gyászolt.

— **Az ország leggazdagabb városa.** Az ország leggazdagabb városa Budapest után Debreczen, melynek vagyonmértékét a napokban állították össze s kitünt, hogy a városnak 19,988,794 frt 33 kr. értékű vagyona van. Igaz, hogy adóssága is van annyi, a mi elég volna más városnak vagyonnak.

— **Elvágták a torkát.** Dapta község erdélyében tegnap egy férfi holtestére találtak; a hulla a ruhától teljesen meg volt fosztva, éppen hogy csak a fehérnemű maradt meg rajta. Az ingen K. M. betűk láthatók s úgy látszik, hogy a műveltebb osztályhoz tartozott a szerencsétlen áldozat. A gaz rablók az ismeretlen torkát késsel átvágták s arczán is több vágást okoztak. A hatóság még eddig eredmény nélkül kutatja a gyilkosokat.

— **A triesti általános biztosító-társaság.** (Assicurazioni Generali) f. é. május hó 10-én tartott 62-ik közgyűlésén terjesztettek be az 1893. évi mérlegek.

A zárszámadási jelentéséből látjuk, hogy a társaság életbiztosítási díjtartaléka 1893. évi december hó 31-én 29,757,609 frt 91 kr-ra emelkedett, míg kár és nyeresémi részesülési tartalékok címén 1,060,020 frt 07 kr. vezetettelt új számlára elő. 1893. december 31-én az érvényben volt életbiztosítási tőke összegek 162,807,927 frt 73 kr-ra emelkedtek; az életbiztosítási ágában az év folyamán bevett díjak 6,715,576 frt 28 krt tettek.

A tűz- és szállítvány-biztosítási ágában a díj- és illeték bevétele 10,388,780 frt 65 kr. volt, miből 2,729,196 frt 46 kr. mint díjtartalék és 996,191 frt 01 kr. mint kártartalék lett minden teherből menten a jövő évre átvitelre. Az 1893. december hó 31-én érvényben volt biztosításokért a jövő

években esedékessé váló díjkötelezvények összege 29,299,787 frt 58 kr-ra emelkedett.

Kárókért az 1893-ik évben 9,302,328 frt 93 krt fizettek ki. Ehhez hozzáadva az előbbi években teljesített kárfizetéseket, a társaság alapítása óta károk fejében 262,401,706 frt 51 krnyi igen is tekintélyes összeget fizetett ki. Ebből a kártáritási összegből hazánkra 49,265,865 frt 80 kr. esik, melyet a társaság 154,321 káreselben fizetett.

Az értékpapírok árfolyam ingadozása fedezésére alakított tartalék 1893. december 31-én 1,190,544 frt 33 krt tett ki, dacára annak, hogy a sorsolás alá eső és a névértékükön beváltható értékpapírok csakis névértékükön vétettek fel a mérlegbe, míg a nyereség tartalék alapszabályszerű mérvében, a részvénytőke fele összegében, vagyis 2,625,000 frtban, az ingatlan tartalék 1,289,480 frt 92 krnyi összegben, s végre a kétes követelések tartaléka 80,000 frtban fentartatott.

A társaság biztosíték alapjai az idei átutalások folytán 49,162,470 frt 81 krról 54,990,003 frt 34 kr-ra emelkedtek és következőképen vannak elhelyezve:

1. Ingatlanok és jelzálogok követelések	8,747,360 frt 73 kr.
2. Életbiztosítási kötvényekre adott kölcsönök	3,909,510 „ 96 „
3. Állampapírokra adott kölcsönök	36,170 „ 92 „
4. Értékpapírok	34,450,046 „ 52 „
5. Tárca-váltók	528,064 „ 60 „
6. Folyó-számlák (Adósok a hitelezők követelesei levonásával)	1,214,319 „ 82 „
7. Készpénz az intézeteknél és bankoknál	2,429,629 „ 79 „
8. A részvényeseknek biztosított adóslevelei	3,675,000 „ — „
	O. e. 54,990,003 frt 34 kr.

Ezekből több mint 15 millió magyar értékre esik. Az elért 812,185 frt 13 krnyi tiszta nyeresémből a társaság osztalékul részvényenkint 120 frtot aranyban, vagyis 300 frankot fizet.

Hirdetmény.

Szentes város tulajdonát képező — a bőkényi csárda melletti átkelesnél használt komp rossz karban lévén — ennek kijavítása esetleg ennek helyébe új komp készítésére az árlejtés f. év május hó 28-án (hetfő) d. e. 8 órakor fog a helyszínen megtartatni.

Felhívtnak az árlejtésen részt venni akarók, hogy a mondott helyen és időben jelenjenek meg.

Szentesen, 1894. május 24-én.

Novobácsky Győző,
tanácsnok.

1—2.

Pályázati hirdetmény.

Szentes város által létesített „szegény men- és munka-házban elhelyezendő egyelőre 50—60 ápolat élmezése válatatba kiadatni szándékoltatván — akik az élmezés ellátására pályázni kívánnak felhívtnak, hogy ajánlataikat f. év június hó 5-ikén d. u. 5 óráig a városi iktató hivatalban adják be.

Az élmezési vállalkozó a menházban tartozik lakni ahol e célra egy szoba, konyha, kamra, pincze, padlás stb.-ből álló lakást és tartozékait fog díjtalanul nyerni.

Közelebbi adatok és feltételek a városi tanácssteremben alulírottánál megtudhatók.

Kelt Szentesen, 1894. május 20-án.

Novobácsky Győző,
tanácsnok.

1—3.

OOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOO

11179.—894.

Hirdetmény.

A szegedi kir. törvényszék közhírré teszi miszerint Bolyó Kálmán szentesi kir. közjegyzői irodáját Szentesen, a néhai Hoffer Antal volt szentesi kir. közjegyző házában 1894. évi máj. hó 26-ik napján megnyitja.

Kelt Szegeden, a kir. törvényszék polg. osztályánál 1894. május hó 22. t. 0.

Muskó Sándor,
elnök.

OOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOO

ASSICURAZIONI GENERALI 1893. ÉVI MÉRLEGE.

Nyeresség- és veszteség-számla az A mérleghez (1893).

Table with columns: BEVÉTEL, Üzlet, Vagyon, Összes, KIADÁS, Üzlet, Vagyon, Összes. Rows include: Díjtartalek a múlt évről, Tartalek oly károokra, Díjak a törlesztés levonásával, Visszatérített baleset károk, Visszatérített baleset jutalékok, Kötvényjuttatások, Tőke elhelyezések jövedelme, Nyeresség különféle értékesítések folytán.

Nyeresség- és veszteség-számla a B mérleghez. — Életbiztosítási osztály (1893).

Table with columns: Üzlet, Vagyon, Összes, Üzlet, Vagyon, Összes. Rows include: Díjtartalek a múlt évről, Tartalek 1892. december 31-én függőben levő károokra, Díjbevetel, Kötvénydíjak, Értékek átadott viszonybiztosításokra, Értékek a társaság életbiztosítási kötvényeire, Értékek a társaság életbiztosítási kötvényeire, Értékek a társaság életbiztosítási kötvényeire, Értékek a társaság életbiztosítási kötvényeire.

VAGYON.

Az ASSICURAZIONI GENERALI vagyonállása 1893. december 31-én.

TEHER.

Table with columns: Folyó szám, A tétel neve, A, B, Összesen, Folyó szám, A tétel neve, A, B, Összesen. Rows include: Ingatlan birtok, Városi telkek, Földbirtokok, Készlet, Maradvány, Díjtartalek átadott élet- és viszonybiztosításokra, Visszatérített baleset károk, Visszatérített baleset jutalékok, Kötvényjuttatások, Tőke elhelyezések jövedelme, Nyeresség különféle értékesítések folytán.

A cs. kir. szab. Assicurazioni Generali központi igazgatósága Triestben: Dossio M., Dr. Camillo Bozza, Baró Bruck Otto, Dr. Calabi R., Baró Morpurgo József, Segre V. Magyarországi vezérigazgató, Budapest, Dorottya-utca 10. sz., az Intézet saját házában.

Bővebb zárszámadási jelentések az alanti főgynökségnél kaphatók. Ugyanott felvilágosítások a legnagyobb készséggel adnak és élet-, tűz-, szállítvány- és üvegbiztosítások az Assicurazioni Generali, jégbiztosítások a Magyar jég- és viszonybiztosító részv.-társaság és baleset elleni biztosítások az Első o. ált. baleset elleni biztosító-társaság számára a legelőnyösebb feltételek és legolcsóbb díjak mellett fogadtatnak el.

A szentesi főgynökség:

Szentes-Vidéki Takarékpénztár.

Szentes, 1894. Nyomatott Sima Ferenc gyorrsajtóján.